

2024/2500

24.9.2024

SKLEP SVETA (SZVP) 2024/2500

z dne 23. septembra 2024

**v podporo boju proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter širjenju takega orožja
v državah članicah Arabske lige – faza III**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V strategiji EU zoper nedovoljeno orožje, osebno in lahko orožje in pripadajoče strelivo iz leta 2018 z naslovom „Zaščita orožja, varnost za državljane“ (v nadaljnjem besedilu: strategija EU SALW) je navedeno, da Unija namenja posebno pozornost regionalnemu sodelovanju kot učinkovitemu sredstvu za nadzor nad osebnim orožjem.
- (2) V strategiji EU SALW je poudarjeno, da bo Unija še naprej podpirala sodelovanje in pomoč pri izvajanju Akcijskega programa Združenih narodov (ZN) za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem (v nadaljnjem besedilu: akcijski program ZN).
- (3) V sklepnem dokumentu četrte konference ZN za pregled napredka pri izvajanju akcijskega programa ZN junija 2024 so se države članice ZN zavezale, da bodo po potrebi okrepile partnerstva in sodelovanje na vseh ravneh pri preprečevanju nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter boju proti njej.
- (4) V agendi ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 iz leta 2015 je poudarjeno, da je boj proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem nujen za uresničevanje številnih ciljev, vključno s tistimi, ki se nanašajo na mir, pravičnost in močne institucije. Generalni sekretar ZN je v agendi za razorožitev „Varovanje naše skupne prihodnosti“ iz leta 2018 pozval k vključujočemu, celostnemu in participativnemu pristopu k nadzoru nad osebnim orožjem na državni ravni in, v nekaterih okoliščinah, na podregionalni ravni.
- (5) Arabska liga je regionalna organizacija, ki združuje vse arabske države, njen namen pa je spodbujati in krepi sodelovanje med svojimi članicami.
- (6) Unija in Arabska liga sta leta 2016 vzpostavili strateški dialog EU-Arabska liga in ustanovili več delovnih skupin, med drugim tudi Delovno skupino za orožje za množično uničevanje in nadzor nad orožjem v okviru strateškega dialoga, ki je opredelila prednostna področja za morebitno konkretno sodelovanje.
- (7) Izjava EU-Arabska liga z vrha v Šarm el Šejku leta 2019 je vključevala zavezo o usklajenem ukrepanju proti nedovoljeni trgovini z orožjem.
- (8) S Sklepoma Sveta (SZVP) 2018/1789⁽¹⁾ in (SZVP) 2021/1726⁽²⁾ sta bili podprti fazi I oziroma II projekta v podporo boju proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter širjenju takega orožja v državah članicah Arabske lige. Unija želi sedaj nadalje podpreti fazo III projekta.
- (9) Podpora Unije projektu bo odražala splošno politiko Unije v zvezi z Arabsko ligo in njenimi državami članicami –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Da bi podprli države članice Arabske lige pri njihovem nacionalnem izvajanju Akcijskega programa Združenih narodov za preprečevanje vseh vidikov nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem, boj proti njim in njihovo izkoreninjenje (v nadaljnjem besedilu: akcijski program ZN) in mednarodnega instrumenta za sledenje (ITI), se bo v fazi III projekta, ki se je začel s sklepoma (SZVP) 2018/1789 in (SZVP) 2021/1726, skušalo omogočiti državam članicam Arabske

⁽¹⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2018/1789 z dne 19. novembra 2018 v podporo boju proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter širjenju takega orožja v državah članicah Arabske lige (UL L 293, 20.11.2018, str. 24).

⁽²⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2021/1726 z dne 28. septembra 2021 v podporo boju proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter širjenju takega orožja v državah članicah Arabske lige – faza II (UL L 344, 29.9.2021, str. 7).

lige, da trajnostno okrepijo učinkovitost njihovih nacionalnih okvirov za nadzor nad osebnim orožjem in preprečevanje širjenja orožja v skladu s praksami in standardi, opredeljenimi v akcijskem programu, ITI in globalnem okviru za strelivo (GFA), glede na njihove prednostne naloge in potrebe.

2. Za boj proti nevarnosti širjenja osebnega in lahkega orožja v regiji Arabske lige si bo projekt zlasti prizadeval za naslednje cilje:

- okrepiti zmogljivosti carinskih in drugih mejnih organov za odkrivanje in onemogočanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem v regiji Arabske lige ter za poročanje o tozadevnih vprašanjih;
- okrepiti zmogljivosti organov kazenskega pregona za učinkovito preiskovanje in sodelovanje na področju nedovoljenega širjenja strelnega orožja in trgovine z njim v regiji Arabske lige ter
- okrepiti zmogljivosti varnostnih in vojaških agencij za oblikovanje in izvajanje varnih in zanesljivih sistemov za upravljanje zalog osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva v regiji Arabske lige.

3. Za doseganje ciljev iz odstavkov 1 in 2 Unija s tem sklepom podpira ukrepe, med drugim na naslednjih prednostnih področjih:

- področje 1: nadzor nad mednarodnim prenosom osebnega in lahkega orožja, vključno z oceno tveganja in preprečevanjem preusmerjanja takšnega orožja nepooblaščenim prejemnikom.
- področje 2: identifikacija in prekinitev virov nedovoljenega osebnega orožja, vključno z vzpostavitvijo zmogljivosti organov kazenskega pregona, nadzorom nad kopenskimi, zračnimi in morskimi mejami, označevanjem, vodenjem evidenc in sledenjem osebnega in lahkega orožja, tehnikami za preiskave orožja in sledenje orožju ter uporabo balističnih informacij in identifikacijo ali prekinitvijo tihotapskih poti in metod.
- področje 3: drugi ukrepi za osebno orožje, vključno z upravljanjem in varnostjo zalog.
- področje 4: zagotavljanje relevantnih informacij o osebnem in lahkem orožju ter okrepljen nadzor nad njim, na primer z oceno zakonov in predpisov v državah članicah Arabske lige ter svetovanjem o morebitnih revizijah in prevodom ustreznih raziskav in študij v arabski jezik.

4. Podroben opis projekta iz odstavkov 1, 2 in 3 je v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (visoki predstavnik).
2. Za tehnično izvedbo projekta iz člena 1 s pomočjo Mednarodne organizacije kriminalistične policije (Interpol) in Svetovne carinske organizacije (WCO) ter v tesnem sodelovanju s sekretariatom Arabske lige skrbi center Small Arms Survey (SAS), ki ga predstavlja Univerzitetni inštitut za mednarodne in razvojne študije.
3. SAS, ki mu pomagata Interpol in Svetovna carinska organizacija, opravlja svoje naloge pod pristojnostjo visokega predstavnika. V ta namen visoki predstavnik sklene potrebne dogovore s SAS.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1, ki ga financira Unija, je 3 999 776,72 EUR.
2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega zneska, določenega v odstavku 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za proračun Unije.
3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 2. V ta namen s SAS sklene ustrezen sporazum. V sporazumu se določi, da mora SAS zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije v skladu z njegovo višino.

Člen 4

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi šestmesečnih poročil, ki jih pripravi SAS.
2. Komisija poroča o finančnih vidikih projekta iz člena 1.

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3). Vendar pa preneha veljati šest mesecev po datumu začetka veljavnosti, če sporazum v tem času ni sklenjen.

V Bruslju, 23. septembra 2024

Za Svet
predsednik
Z. FELDMAN

PRILOGA

PROJEKTNI DOKUMENT

Boj proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter širjenju takega orožja v državah članicah Arabske lige**Faza 3 Opis projekta (2024–2027)****1. Ozadje in utemeljitev podpore SZVP**

Projekt Evropske unije in Arabske lige se bo v fazi 3 (v nadaljnjem besedilu: faza 3 projekta EU-Arabska liga) opiral na prejšnje dejavnosti Arabske lige in Evropske unije (EU), vključno z dejavnostmi iz faze 1 (2019–2021) in faze 2 (2021–2024) projekta, da bi državam članicam Arabske lige pomagali zmanjšati tveganja, povezana s pretokom in uporabo nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva v regiji arabskih držav.

Projekt je bil zamisel Delovne skupine za orožje za množično uničevanje, osebno in lahko orožje in nadzor nad orožjem v okviru strateškega dialoga EU-Arabska liga, ki je na začetku pobude opredelila prednostna področja za morebitno konkretno sodelovanje (glej oddelek 2.1).

Faza 1 projekta EU-Arabska liga je bila bistvena za vzpostavitev zaupanja med državami članicami Arabske lige in tremi izvajalskimi partnerji, tj. raziskovalnim centrom Small Arms Survey (v nadaljnjem besedilu: SAS), Mednarodno organizacijo kriminalistične policije (Interpol) in Svetovno carinsko organizacijo. Te tri organizacije so osmim arabskim državam zagotovile začetno usposabljanje. Z vrsto regionalnih in podregionalnih srečanj so spodbujale izmenjavo najboljših praks in pridobljenih spoznanj v boju proti širjenju nedovoljenega osebnega orožja.

Faza 2 je bila osredotočena na zagotavljanje tehničnega usposabljanja na ravni držav in regionalni ravni v zvezi z naslednjim:

- upravljanje zalog
- odkrivanje in prepoznavanje nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva in delov
- preiskave strelnega orožja ter
- uporaba obstoječih sistemov za upravljanje znanja za carinske uradnike in uradnike organov kazenskega pregona.

Države članice Arabske lige so se v tej fazi izredno angažirale, saj je kar 18 držav zaprosilo za nacionalno usposabljanje in sodelovalo v programu regionalnega usposabljanja, ki se je izvajalo od januarja do konca maja 2024. Sodelujoči uradniki so si v okviru nacionalnega usposabljanja pridobili osnovno in strokovno znanje na področju nadzora nad osebnim orožjem. Regionalno usposabljanje je bilo bolj poglobljeno in je predvidelo ukrepe, s katerimi naj bi udeležencem omogočili izmenjavo pridobljenega znanja, tudi strokovnega, z drugimi arabskimi vladnimi uradniki. Interpol in Svetovna carinska organizacija sta pri poglobljenem usposabljanju lahko začela uvajati tudi komponento usposabljanja izvajalcev usposabljanja, da bi okrepili trajnostne zmogljivosti za nadzor nad osebnim orožjem v sodelujočih državah članicah Arabske lige. Države so novo pridobljeno znanje lahko uporabile pri dveh skupnih operacijah, ki so ju izvedle sodelujoče države članice Arabske lige ob pomoči Interpola in Svetovne carinske organizacije. Organizirani so bili trije tematski spletni seminarji in dve regionalni delavnici, ki so sekretariatu Arabske lige, državam članicam in trem izvajalskim partnerjem zagotovili številne priložnosti za sodelovanje v razpravah o politikah ter izmenjavo pridobljenih spoznanj.

V fazi 3 se bodo v okviru pobude utrjevala in krepila prizadevanja za krepitev zmogljivosti, začeta v prejšnjih fazah. Glavna prizadevanja bodo namenjena krepitvi temeljev za učinkovito in dolgoročno vzdržnost. Projekt bo zainteresiranim državam predvsem dal možnost za naprednejše konkretno sodelovanje na nacionalni ravni, in sicer s prilagojenim in poglobljenim usposabljanjem ter drugo podporo za krepitev zmogljivosti, ki jo bodo zagotovili trije izvajalski partnerji. To sodelovanje bo SAS, Interpolu in Svetovni carinski organizaciji omogočilo, da ocenijo možnosti za dolgoročno sodelovanje z zainteresiranimi državami članicami. Hkrati se bo v okviru projekta še naprej zagotavljalo začetno usposabljanje, zlasti državam, v katerih v prvih dveh fazah projekta usposabljanje še ni bilo izvedeno. Vanj bodo v kar največji možni meri vključeni nacionalni izvajalci usposabljanja, katerih zmogljivost je bila razvita v fazi 2.

Zmanjšanje in izkoreninjenje nedovoljene trgovine z osebnim orožjem v arabski regiji ostajata ključna za zmanjšanje vseh oblik nasilja ter spodbujanje trajnostnega razvoja in blaginje v skladu s cilji Združenih narodov (ZN) za trajnostni razvoj v regiji arabskih držav in sosednjih regijah, pa tudi v Evropi. Natančneje je projekt namenjen krepitevi zmogljivosti držav članic Arabske lige za izvajanje Akcijskega programa ZN za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem (v nadaljnjem besedilu: akcijski program) in mednarodnega instrumenta za sledenje (ITI) v skladu s prednostnimi nalogami in potrebami, ki so jih opredelile te države. V okviru projekta se bodo države članice Arabske lige seznanile tudi z nedavno sprejetim globalnim okvirom za upravljanje konvencionalnega streliva v celotnem življenjskem obdobju (GFA).

Projekt bo neposredno prispeval k agendi ZN z naslovom „Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“⁽¹⁾ in doseganju njenih ciljev trajnostnega razvoja. Izoblikoval bo vpogled in strokovno znanje za pomoč državam članicam Arabske lige pri zmanjševanju oboroženega nasilja, spodbujanju miru in oblikovanju vključujočih družb, da bi med drugim „zmanjšali pogostnost vseh oblik nasilja in s tem povezanih primerov smrti“ (cilj 16.1), „zmanjšali pretok nedovoljenega orožja“ (cilj 16.4) in, kjer je ustrezno, „izkoreninili vse oblike nasilja nad ženskami in deklicami“ (cilj 5.2)⁽²⁾. Ta projekt je tudi konkreten izraz zaveze o usklajenem ukrepanju proti nezakoniti trgovini z orožjem iz izjave z vrha⁽³⁾ EU-Arabska liga v Šarm el Šejku leta 2019.

2. Vizija in cilji projekta ter njegova dolgoročna vzdržnost

Projekt bo imel v fazi 3 enake dolgoročne cilje kot v prejšnjih fazah, in sicer omogočiti državam članicam Arabske lige trajnostno okrepitev učinkovitosti njihovih nacionalnih okvirov za nadzor nad osebnim orožjem in preprečevanje širjenja orožja v skladu s praksami in standardi, opredeljenimi v akcijskem programu, ITI in GFA, glede na njihove prednostne naloge in potrebe. Takšna okrepitev se bo vršila v politiki in praksi ob združevanju uporabe podatkov, na dokazih temelječega znanja, verodostojnih virov in orodij, prilagojenega strokovnega svetovanja in usposabljanja ter ob srečevanju strokovnjakov in oblikovalcev politik v regiji Arabske lige.

Sodelovanje s ključnimi agencijami in partnerji, pristojnimi za obvladovanje grožnje širjenja osebnega in lahkega orožja v regiji Arabske lige, bo omogočilo uresničitev tridelnega cilja projekta, in sicer

1. okrepiti zmogljivosti carinskih in drugih mejnih organov za odkrivanje in prestrežanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem v regiji Arabske lige ter za poročanje o tozadevnih vprašanjih;
2. okrepiti zmogljivosti organov kazenskega pregona za učinkovito preiskovanje in sodelovanje na področju nedovoljenega širjenja strelnega orožja in trgovine z njim v regiji Arabske lige ter
3. okrepiti zmogljivosti varnostnih in vojaških agencij za oblikovanje in izvajanje varnih in zanesljivih sistemov za upravljanje zalog osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva v regiji Arabske lige.

2.1 Vsebinska področja projekta, za katera si države Arabske lige želijo podporo

V fazi 3 projekta EU-Arabska liga, namenjeni boju proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter širjenju takega orožja v državah članicah Arabske lige (2024–2027), naj bi se odzvali na potrebe držav članic Arabske lige, ki so jih te izrazile na začetku pobude in zatem, na štirih prednostnih področjih:

Področje 1: nadzor nad mednarodnim prenosom osebnega in lahkega orožja (boj proti pretoku nedovoljenega orožja)

1.1 Izdaja dovoljenj za izvoz, uvoz in tranzit ter nadzor (na primer ocena tveganja)

1.2 Preprečevanje preusmerjanja osebnega in lahkega orožja nepooblaščenim prejemnikom

1.3 Odkrivanje osebnega in lahkega orožja ter njegovih delov med pregledom prevažanega blaga in tovora (na primer metode, tehnike in oprema za pregled)

⁽¹⁾ ZN (Združeni narodi). 2015. Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030. New York, ZN. 2015. A/RES/70/1.

⁽²⁾ ZN (Združeni narodi). 2015. Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030. New York, ZN. 2015. A/RES/70/1.

⁽³⁾ Svet EU (Evropska unija). 2019. Izjava z vrha v Šarm el Šejku. 25. februar 2019, odst. 12.

Področje 2: identifikacija in prekinitev virov nedovoljenega osebnega orožja (na primer vzpostavitev zmogljivosti organov kazenskega pregona)

2.1 Nadzor nad kopenskimi, zračnimi in morskimi mejami, vključno s prenosom tehnologije

2.2 Označevanje, vodenje evidenc in sledenje osebnega orožja

2.3 Dodatne tehnike in metode za preiskave in preglede orožja (na primer uporaba balističnih informacij in identifikacija ali prekinitev tihotapskih poti in metod)

Področje 3: drugi ukrepi za nadzor nad osebnim orožjem

3.1 Upravljanje in varnost zalog

Področje 4: zagotavljanje relevantnih informacij o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju ter okrepljen nadzor nad njim

4.1 Ocena zakonov in predpisov držav članic Arabske lige; svetovanje o morebitnih spremembah in revizijah

4.2 Prevod relevantnih raziskav, objavljenih študij in drugih virov v arabski jezik

3. Predlagana logika intervencij

SAS je kot koordinator projekta organiziral obsežna posvetovanja z oddelkom sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitev, Interpolom in Svetovno carinsko organizacijo, na podlagi katerih je bilo doseženo soglasje skupine o naslednjem dvodelnem pristopu.

Krepitev nacionalnih zmogljivosti za boj proti pretoku nedovoljenega osebnega in lahkega orožja:

- s prilagojenim usposabljanjem o sistemih nadzora nad osebnim in lahkim orožjem, vključno z upravljanjem zalog v regiji Arabske lige (glej naslednji oddelek), ter
- s sodelovanjem po usposabljanju in podporo nacionalnim strokovnjakom za vzpostavitev nacionalnih okvirov, ki bodo omogočili izvajanje praks, naučenih med usposabljanjem.

Povezovanje sodelovanja na obstoječih nacionalnih ravneh (če obstajajo) z mednarodno priznanimi postopki certificiranja in uporaba nacionalnih izvajalcev usposabljanja (usposobljenih v okviru projekta), da se okrepijo ustrezne nacionalne ali regionalne institucije za usposabljanje ter nacionalni okviri in strukture.

Vsi sestavni deli projekta so oblikovani tako, da bi se razvile trajnostne zmogljivosti vladnih institucij in uradnikov v državah članicah Arabske lige, in sicer v partnerstvu z oddelkom sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitev. Projekt temelji na naših izkušnjah, da so države članice Arabske lige glavni nosilci sprememb pri oblikovanju in izvajanju nacionalnih okvirov, ki spodbujajo odgovoren nadzor nad strelnim orožjem in zmanjšujejo tveganje njegovega širjenja.

V fazi 3 se bodo nadaljevala prizadevanja, da bi zagotovili razpoložljivost osnovnega gradiva za usposabljanje in virov znanja, na primer ustreznih in posebnih modulov iz modularne zbirke za izvajanje nadzora nad osebnim orožjem (MOSAIC), v arabskem jeziku in njihovo razširjenost po vsej regiji Arabske lige. Ta prizadevanja so zlasti pomembna v okolju, v katerem so možne redne zamenjave izbranih vladnih uslužbencev in kjer je potrebna tudi dostopna in namenska podatkovna baza informacij po vsej regiji.

Ob upoštevanju tega je v projektu navedeno, da če uradniki organov kazenskega pregona in carinski organi lahko odkrivajo, prestrezajo in onemogočajo nedovoljeno trgovino z osebnim in lahkim orožjem v regiji Arabske lige in o njej poročajo ter če vojaške in varnostne agencije lahko oblikujejo in izvajajo učinkovitejše sisteme za upravljanje zalog osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva, potem bodo države v regiji Arabske lige lahko bolje razumele in prepoznavale ter učinkoviteje obravnavale tveganja, ki izhajajo iz nedovoljenega širjenja osebnega in lahkega orožja.

Intervencija bo strukturirana glede na naslednje tri rezultate:

1. carinski in drugi mejni organi bodo okrepili svoje zmogljivosti za odkrivanje in prestrezanje nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem v regiji Arabske lige ter za poročanje o tozadevnih vprašanjih;
2. organi kazenskega pregona bodo okrepili svoje zmogljivosti za učinkovito preiskovanje in sodelovanje v zvezi z vprašanji širjenja osebnega in lahkega orožja ter trgovine z njim v regiji Arabske lige;

3. varnostne in vojaške agencije bodo okrepile svoje zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje varnih in zanesljivih sistemov za upravljanje zalog osebne in lahkega orožja ter streliva v regiji Arabske lige.

Udeleženci bodo pri vseh treh rezultatih pridobili znanje in spretnosti na področju metodologije usposabljanja ter tehnično znanje.

4. Opis ukrepa

Rezultat 1: Carinsko osebje okrepi svoje zmogljivosti za odkrivanje in prestrazanje nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem v regiji Arabske lige ter za poročanje o tozadevnih vprašanjih.

V okviru rezultata 1 naj bi izkoristili napredek, dosežen v prejšnjih fazah, in omogočili dokončno akreditacijo strokovnih izvajalcev usposabljanja za osebno in lahko orožje, certificiranih s strani Svetovne carinske organizacije, v regiji Arabske lige. Manjša skupina carinskih uradnikov, usposobljenih v fazah 1 in 2, bo vključena v izvajanje nacionalnih usposabljanj v državah Arabske lige, pri čemer bodo v praksi uporabljali metodološke in tehnične spretnosti, pridobljene v prejšnjih fazah projekta.

Ti uradniki bodo z izvajanjem usposabljanja pridobili globalno priznano akreditacijo Svetovne carinske organizacije v okviru njenega programa za akreditirane izvajalce usposabljanja. Izvajalci usposabljanja lahko potem, ko so akreditirani, nadalje izvajajo nacionalno usposabljanje pod okriljem Svetovne carinske organizacije v regiji Arabske lige ali zunaj nje. Ti izvajalci usposabljanja bodo pozvani, naj pomagajo pri razvoju nacionalnih učnih načrtov v svojih državah, kar bo dodatno prispevalo k trajnostnosti prizadevanj.

Med rezultati in dejavnostmi bodo med drugim:

- 1.1 Organizacija največ 12 nacionalnih osebnih usposabljanj za uprave članic Svetovne carinske organizacije na temo osebnega in lahkega orožja, da bi okrepili sposobnost nadzora nad gibanjem nedovoljenega osebnega in lahkega orožja na meji. Ta usposabljanja so namenjena državam, ki zaprosijo za usposabljanje in v katerih v fazah 1 in 2 nacionalno usposabljanje še ni bilo izvedeno (začetno usposabljanje) ter/ali so ocenjene kot države z največjim tveganjem za nedovoljene dejavnosti v zvezi z osebnim in lahkim orožjem ali ki zahtevajo nadaljnje usposabljanje.
- 1.2 Organizacija največ šestih regionalnih enodnevnih ali dvodnevnih spletnih tematskih delavnic, na katerih se predstavijo specifične teme, za katere so države članice Arabske lige še posebej zainteresirane. Delavnice bi se morale osredotočiti na področja, ki so posebej potrebna za krepitev zmogljivosti (na primer, prepoznavanje sestavnih delov osebnega in lahkega orožja), ozaveščanje (na primer uporaba 3D-tiskanja pri nedovoljeni proizvodnji osebnega in lahkega orožja) in izmenjavo informacij (na primer najboljše prakse pri obvladovanju tveganj v zvezi z osebnim in lahkim orožjem). Spletni forumi bodo uradnikom iz držav članic Arabske lige, tudi iz oddaljenih območij, omogočili udeležbo ter zagotovili širši učinek in prevzemanje odgovornosti na regionalni ravni.
- 1.3 Uporaba začetnih usposabljanj za dokončanje postopka akreditacije za izvajalce usposabljanj, predhodno akreditirane s strani Svetovne carinske organizacije, na področju osebnega in lahkega orožja, ki je bil začel v fazi 2.
- 1.4 Sodelovanje pri dejavnostih, ki jih vodijo drugi izvajalski partnerji.
- 1.5 Na zahtevo razpoložljivost strokovnega znanja Svetovne carinske organizacije, da bi državam članicam Arabske lige svetovali glede posodobitve njihovih nacionalnih učnih načrtov za usposabljanje o osebnem in lahkem orožju.

Rezultat 2: Organi kazenskega pregona okrepijo svoje zmogljivosti za učinkovito preiskovanje in sodelovanje v zvezi z vprašanji nedovoljenega širjenja osebnega in lahkega orožja ter trgovine z njim v regiji Arabske lige.

Cilj rezultata 2 je povečati učinkovitost nacionalnih delovnih postopkov, pri katerih so udeleženi različni nacionalni organi kazenskega pregona ter ki so potrebni za zbiranje, obdelavo in izmenjavo informacij o nedovoljenem strelnem orožju. Ta učinkovitost bo okrepila preiskave o nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem ter izboljšala sodelovanje med agencijami in mednarodno policijsko sodelovanje na področju organiziranega kriminala.

Interpol bo izkoristil prednosti mreže strokovnjakov in izvajalcev usposabljanja, ki se je oblikovala v fazah 1 in 2. Osebje, izbrano za izvajalce usposabljanja v fazi 2, bo zaključilo akreditacijo in bo v fazi 3 vključeno v izvajanje nacionalnega nadaljnega usposabljanja v državah Arabske lige, pri čemer bo v praksi uporabilo metodološke in tehnične spretnosti, pridobljene v prejšnjih fazah.

V državah, ki bodo zaprosile za bolj poglobljeno sodelovanje, bodo strokovnjaki, usposobljeni v prejšnjih fazah, neposredno vključeni v ustanovitev in izvajanje nacionalne projektne skupine za strelno orožje, katere cilj bo izboljšati zbiranje, obdelavo in izmenjavo podatkov, povezanih s strelnim orožjem, na nacionalni ravni. Ta korak bo ključnega pomena pri ocenjevanju zmogljivosti držav za učinkovitejše izvajanje Interpolovega protokola za odvzem strelnega orožja ter aktivnejše sodelovanje na regionalni in mednarodni ravni pri zadevah, povezanih s strelnim orožjem. Protokol za odvzem strelnega orožja je Interpolov priročnik za odkrivanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem. Vključuje komponento kazenskega pregona in forenzično komponento, njegov cilj pa je, da si strani izmenjujeta informacije za obravnavanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem.

Da bi to dosegli, se bo Interpol osredotočil na naslednje rezultate:

- 2.1 visoki državni uradniki razumejo, kakšne so grožnje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem in koristi nacionalne projektne skupine za strelno orožje;
- 2.2 države opredelijo in sprejmejo pristojnosti in naloge nacionalnih projektnih skupin za strelno orožje;
- 2.3 nacionalne institucije in nacionalna projektna skupina za strelno orožje se usposablja v zvezi z Interpolovim protokolom za odvzem strelnega orožja in Interpolovimi instrumenti za mednarodno sodelovanje pri zadevah, povezanih s strelnim orožjem;
- 2.4 nacionalnim projektnim skupinam za strelno orožje se zagotovi operativna podpora (nacionalne projektne skupine za strelno orožje ob podpori Interpola oblikujejo preiskovalne sledi).

Dejavnosti bodo vključevale:

- največ 10 napotitev znotraj države za podporo oceni in razvoju zmogljivosti, potrebnih za izvajanje Interpolovega protokola za odvzem strelnega orožja;
- največ pet poglobljenih usposabljanj pod vodstvom Interpolovih izvajalcev usposabljanja, da bi države podprli pri razvoju nacionalnih zmogljivosti za zbiranje, pripravo in izmenjavo informacij v zvezi s strelnim orožjem;
- največ pet nacionalnih usposabljanj pod vodstvom usposobljenih nacionalnih izvajalcev usposabljanja, ki bodo zmožni izvajati nacionalno usposabljanje pod okriljem Interpola;
- mentorsko podporo državam za ustanovitev nacionalnih projektnih skupin za strelno orožje, in sicer prek podregionalnih dejavnosti za krepitev zmogljivosti ali nacionalne napotitve za usposabljanje na delovnem mestu;
- delavnico o izmenjavi najboljših praks v zvezi s tehnikami preiskav in analizo obveščevalnih podatkov na področju strelnega orožja, ki naj bi potekala v okviru regionalnega dogodka, organiziranega skupaj z drugimi izvajalskimi partnerji;
- sodelovanje pri dejavnostih, ki jih vodijo drugi izvajalski partnerji, na primer pri spletnih tematskih forumih ali osebnih usposabljanjih.

Rezultat 3: Varnostne in vojaške agencije okrepijo svoje zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje varnih in zanesljivih sistemov za upravljanje zalog osebne in lahkega orožja ter streliva v regiji Arabske lige.

Rezultat 3 naj bi temeljil na pristopu, razvitem v fazi 2. Delo bo osredotočeno na razvoj naprednih znanj in spretnosti na nacionalni ravni, da bi spodbujali trajnosten prenos spretnosti na udeležence usposabljanja. Obenem bo SAS še naprej razvijal in izvajal prilagojena nacionalna začetna in nadaljnja usposabljanja o upravljanju in varnosti zalog.

Medtem ko lahko Interpol in Svetovna carinska organizacija pri drugih dveh rezultatih povežeta dejavnosti projekta s svetovnimi programi usposabljanja za strokovne izvajalce in izvajalce usposabljanja z uveljavljenim akreditacijskim sistemom, pa na področju upravljanja zalog ni ekvivalentnega sistema na večstranski ravni.

Zato bo SAS evidentiral, ocenil in predlagal konkretne možnosti za postopek certificiranja uspešnih udeležencev na ravni strokovnjakov ali izvajalcev usposabljanja, hkrati pa bo zagotovil, da bodo ključni viri prevedeni v arabski jezik in na voljo ustreznim udeležencem. Te dejavnosti bodo prispevale k želenemu trajnostnemu pristopu.

Med rezultati in dejavnostmi bodo med drugim:

- 3.1 Izvedba največ štirih enotedenskih začetnih nacionalnih usposabljanj. Če bo povpraševanje po začetnem usposabljanju manjše od pričakovanega, bodo preostala sredstva dodeljena za nadaljnje usposabljanje.
- 3.2 Razvoj in izvedba največ šestih dvotedenskih nacionalnih, prilagojenih in poglobljenih usposabljanj.
- 3.3 Prevod ključnih tematskih virov v arabski jezik, med drugim tudi gradiv za usposabljanje v okviru faze 3. Ta dejavnost lahko po potrebi vključuje tudi pripravo gradiva za družbene medije v arabskem jeziku.
- 3.4 Analiza možnosti za olajšanje ali podporo vključevanja upravljanja in varnosti zalog v nacionalne učne načrte, hkrati s povezanimi nacionalnimi in mednarodnimi možnostmi certificiranja. Treba bi bilo oceniti tudi regionalne pristope.
- 3.5 Zaključno regionalno srečanje, organizirano v sodelovanju s sekretariatom Arabske lige, Svetovno carinsko organizacijo in Interpolom. Zaključno srečanje bo v Kairu ob koncu faze 3 in bo sodelujočim državam omogočilo, da ocenijo glavne rezultate te faze in izmenjajo najboljše prakse na zadevnih vsebinskih področjih.
- 3.6 Največ 10 nacionalnih obiskov v okviru sodelovanja, da bi spodbudili podporo in prevzemanje odgovornosti na nacionalni ravni, ob tesnem usklajevanju z drugimi izvajalskimi partnerji.
- 3.7 Sodelovanje pri največ petih dejavnostih, ki jih vodijo drugi izvajalski partnerji, na primer pri spletnih tematskih forumih ali nacionalnih osebnih usposabljanjih.
- 3.8 Največ dve učni srečanja „za razmislek“, organizirani za vse partnerje (glej oddelek 5).
- 3.9 Redni virtualni in največ trije sestanki z osebno udeležbo za načrtovanje in usklajevanje projekta, da se zagotovita nadaljnja ustreznost in učinkovitost projekta.

5. Spremljanje, ocenjevanje in učenje

SAS bo kot koordinator projekta zagotovil skladnost pristopa pobude glede spremljanja, ocenjevanja in učenja. Pristop bo vključeval praktične mehanizme za učenje v celotnem življenjskem ciklu projekta in prispeval k programskim prilagoditvam, če bi bile potrebne. Vključeval bo rutinsko in stalno spremljanje procesa (na primer učenje v krajših ciklih) ter vmesna ali letna učna srečanja „za razmislek“, da bi zagotovili upoštevanje zunanjih vidikov v celotnem življenjskem ciklu projekta in ublažili kompleksnost nekaterih značilnosti operativnega okolja. Poleg tega se bo proti koncu projekta izvedla zunanja ocena.

Obrazci za povratne informacije o dogodku: Projektna skupina bo po spletnih dogodkih in dogodkih z osebno udeležbo udeležence zaprosila za povratne informacije in le-te zbirala za namene visokokakovostne analize in načrtovanja programov, da se zadosti potrebam deležnikov. Po pričakovanjih naj bi bili pridobljeni podatki predvsem kvantitativni in primerni za združevanje po vseh projektnih dejavnostih.

Polletni krogi spremljanja: Ekipa SAS bo združila podatke treh izvajalskih partnerjev o spremljanju največ dvakrat letno na ravni izložkov in rezultatov, pri čemer se bo osredotočila na kontekst, ustreznost, uspešnost, predpostavke in tveganja. Ta srečanja bo dokumentiral član projektne skupine ob eventualni pomoči svetovalca SAS za spremljanje, ocenjevanje in učenje. Na srečanjih lahko projektna skupina razpravlja o naslednjem:

- spremembe okoliščin: kateri dejavniki, povezani z okoliščinami, so vplivali na intervencijo in njen pomen ali na razpored izvajanja projekta v preteklih šestih mesecih;
- uspešnost: kakšen napredek je bil dosežen na ravni izložkov in rezultatov ter
- učinkovitost: ali je bila dosežena učinkovitost z vidika stroškov, delovnih načrtov, virov in notranjega vodenja skupin.

Srečanja „za razmislek“, ki se upoštevajo v letnih poročilih o napredku: SAS bo izvedel največ dva notranja pregleda projekta (po možnosti naj bi se v okvir letnega sestanka za usklajevanje z osebno udeležbo vključilo tudi srečanje „za razmislek“). Srečanja „za razmislek“ bodo namenjena enostavnemu, strukturiranemu in retrospektivnemu pregledu. Ob priznavanju kompleksnosti okolja, v katerem bo projekt potekal, bodo v okviru srečanj „za razmislek“ potekala posvetovanja z oddelkom sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitvijo, Interpolom in Svetovno carinsko organizacijo, pridobljene pa bodo tudi povratne informacije od nekaterih udeležencev usposabljanja znotraj države, da bi dobili vpogled v različne vidike ter spodbujali preglednost in odgovornost.

Načini sodelovanja so lahko različni in vključujejo spletne skupinske sestanke z zunanjimi partnerji projekta in dvostranske pogovore s ključnimi informatorji. Na teh sestankih bodo pripravljena učna poročila, ki bodo vsebovala nove ugotovitve in po potrebi priporočila za prilagoditev. Ta učna poročila bodo poslana vsem partnerjem projekta in se bodo upoštevala v letnih poročilih projekta.

6. Partnerski dogovori

Faza 3 projekta se bo izvajala v partnerstvu z oddelkom sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitev v okviru strateškega dialoga med EU in Arabsko ligo o orožju za množično uničevanje, osebnem in lahkem orožju ter nadzoru nad orožjem. Partnerstvo s sekretariatom Arabske lige in trdna podpora temu sekretariatu sta še naprej ključnega pomena za uspešno nadaljevanje projekta. Oddelek sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitev je v fazi 2 organiziral dve regionalni srečanja in sodeloval pri večini nacionalnih in poglobljenih usposabljanj. V fazi 3 bo soorganiziral regionalne konference in bo povabljen na usposabljanja. Enkrat letno se bo udeležil tudi usklajevalnega sestanka z izvajalskimi partnerji.

Izvedbena ureditev bo v fazi 3 enaka kot v prejšnjih dveh fazah. SAS bo še naprej koordinator projekta, Interpol in Svetovna carinska organizacija pa bosta imela vodilno vlogo vsak na svojem ustreznem strokovnem področju. Udeleženci usposabljanja v okviru Svetovne carinske organizacije, ki so v fazi 2 začeli akreditacijami postopek za izvajalce usposabljanja, morajo predložiti nacionalne module usposabljanja, da bi dokončali svoj učni načrt. Interpol bo sodeloval z akreditiranimi nacionalnimi izvajalci usposabljanja in strokovnjaki, da bi pripravili module za osebno usposabljanje in izvajali druge dejavnosti, s katerimi se podpira izvajanje protokola za odvzem strelnega orožja. Projekt bo zaradi tega za izvajanje teh treh komponent potreboval več prožnosti, treba pa bo tudi bolj sistematično uporabljati obstoječe mreže Svetovne carinske organizacije in Interpola v državah Arabske lige, obenem pa sekretariat Arabske lige obveščati o načrtovanih dejavnostih.

To partnerstvo predstavlja dopolnilni in tematski model sodelovanja na področju nadzora nad osebnim orožjem. Projekt izkorišča posebno strokovno znanje vseh izvajalskih partnerjev, da ponudi celovit program za krepitev znanja in zmogljivosti, ki zajema glavne elemente akcijskega programa, ITI in GFA. Na ta način projekt prenaša pojma mednarodnega sodelovanja in multilateralen, poudarjena v dokumentih, kot sta akcijski program in strategija EU za osebno in lahko orožje, v oprijemljive izboljšave zmogljivosti in varnosti v regiji Arabske lige.

Da bi uravnotežili potrebo po večji operativni neodvisnosti treh izvajalskih partnerjev, bodo redni sestanki izvajalskih partnerjev in oddelka sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitev, namenjeni usklajevanju in načrtovanju, omogočili skladnost in učinkovitost obveščanja, izmenjav, načrtovanja in izvajanja projektnih dejavnosti. Izvajalske agencije bodo, na primer, usklajevale svoje sodelovanje in pristope z državami, ki bodo zaprosile za podporo v okviru projekta. Poleg tega bodo izvajalski partnerji še naprej izvajali skupne dejavnosti na skupnih tematskih področjih, kadar bo to izvedljivo.

Skrbeli bodo tudi za usklajevanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami, delujočimi v državah članicah Arabske lige, ter morebitnimi programi EU, ki se izvajajo na naveden območju, da bi zagotovili, da vse dejavnosti, ki se izvajajo v okviru projekta, dopolnjujejo in razvijajo obstoječe pobude. S tem projektom se je v zadnjih letih povečala podpora EU za razvoj in izvajanje Interpolove evidence nedovoljenega strelnega orožja in sistema upravljanja spremljanja (iARMS), ki je osrednji del Interpolove ponudbe usposabljanja v okviru sodelovanja med EU in Arabsko ligo.

SAS lahko po potrebi in glede na razpoložljivost sredstev sodeluje tudi z drugimi specializiranimi organizacijami, da bi pomagal pri izvajanju posebnih komponent projekta v usklajevanju z oddelkom sekretariata Arabske lige za nadzor nad orožjem in razorožitvijo. Odvisno od potreb in preferenc sodelujočih držav članic Arabske lige bi lahko k izvajanju projekta prispevale tudi druge organizacije, vključno z organizacijami civilne družbe in nekaterimi specializiranimi agencijami Arabske lige.

Poleg tega bodo izvajalski partnerji v skladu s smernicami Evropske unije pri izvajanju sprejeli ustrezne ukrepe za zagotovitev prepoznavnosti projekta.

7. Trajanje

Projekt naj bi trajal 36 mesecev, tj. od 1. oktobra 2024 do 30. septembra 2027.

Operativna faza bo trajala 33 mesecev, zadnji trije meseci projekta pa bodo namenjeni obveznostim poročanja.
